

- єдність структури та функцій управління;
- раціональне поєднання в структурі управління централізації, спеціалізації та інтеграції функцій управління;
- співвідношення структури управління з виробничою структурою;
- відповідність системи збору інформації організаційній структурі управління .

Література.

1. Осовська Г.В. Основи менеджменту: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – [Видання 3-є, перероблене і доповнене]. – К. : Кондор, 2008. – 664 с.
2. Бобровник В.М. Теоретичні аспекти дослідження категорії «організаційна структура управління підприємством» [Текст] / В.М. Бобровник // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2007. – № 2. – С. 166-170.
3. Метеленко Н.Г. Формування організаційної структури управління як складової внутрішнього господарського механізму промислового підприємства [Текст] / Н.Г. Метеленко // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 10. – С. 46-49.
4. Бобровник В.М. Концепція розвитку організаційних структур управління підприємствами [Текст] / В.М. Бобровник // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2007. – № 2. – С. 65-70.
5. Румянцева З.П. Общее управление организацией. Теория и практика : [Учебник] / З.П. Румянцева. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 304 с.

ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТУВАННЯ ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ КУКУРУДЗИ

**ПОНОМАРЕНКО О.Г., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ПІДАЙНА К., ЗДОБУВАЧ СВО «МАГІСТР»,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Виконання Програми економічних реформ Президента «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» та розробка національного проекту «Зерно України» мають на меті виконання амбітного завдання: до 2018 року підвищити збирання зернових до 80 млн. тонн на рік і довести вирощування насіння олійних до 15 млн. тонн. Така державна аграрна політика вимагає розробки нових підходів до обліково-аналітичного

забезпечення управління аграрним сектором, а дослідження проблем виробничих витрат у галузі рослинництва набувають особливої актуальності.

Сьогодні однією з пріоритетних культур, що підтверджується динамічно зростаючими розмірами посівних площ та обсягами експорту, є кукурудза. Методологічною основою побудови обліку витрат та виходу продукції кукурудзи є змістовні положення П(С)БО 30 «Біологічні активи».

Однією з особливостей документування виходу продукції кукурудзи (зерно) є наявність перехідної її форми (качан) та необхідність відображення за базисними значеннями показників якості згідно нормативних засад стандартизації продукції рослинництва: вологість – 14% та забрудненість – 2 %.

Згідно загальних вимог документування продукції кукурудзи, як зернової культури, може відбуватися одним з варіантів: 1 - путівки на вивезення продукції з поля; 2 - реєстри відправлення зерна та іншої продукції з поля, 3 - талон комбайнера, талон шофера, реєстр приймання зерна вагарем [5, 7, 8].

При збиранні кукурудзи в качанах для переведу зерна в сухе, складають Реєстр переведу качанів кукурудзи повної стиглості в зерно.

Зерно кукурудзи, яке надійшло від комбайнів на тік, в більшості випадків вимагає додаткового сортування та сушіння (дотримання нормативну забрудненості). Роботи пов'язані з очищенням зерна оформляють Актом на сортування та сушіння продукції рослинництва, який складають в одному примірнику на кожну партію продукції в присутності агронома. Підписує його завідувач току, бригадир, вагар, агроном господарства. Акт є підставою для оприбуткування очищеного зерна за культурами та сортами, а також відходів, придатних для використання, та списання відходів, які не можна використати, і втрат від усихання зерна [6].

Оскільки кукурудза використовується значною частиною і у кормовиробництві (кукурудза на силос, кукурудза на зелений корм) актуальним є розгляд аспектів обліку кормовиробництва. Перелік діючих типових форм первинних документів, які відображають облік витрат на виробництво кормових культур відповідно до статей витрат, затвержені ще у 1980 році [4]. Процес виробництва продукції кормових культур обліковується на підставі спеціальних первинних документів, що є характерними для галузі кормовиробництва (табл. 1).

Спеціальні форми первинної документації з обліку витрат і виходу продукції кормових культур

<i>Назва форми</i>	<i>Призначення форми</i>
Акт приймання грубих і соковитих кормів	Ведеться облік за кожним видом заготовлених і прийнятих кормів
Відомість витрати кормів	Призначена для оформлення та обліку щоденної видачі кормів на тваринницькі ферми
Журнал обліку витрати кормів	Узагальнення інформації обліку затрат кормів
Щоденник надходження сільськогосподарської продукції	Є підставою для оприбуткування урожаю кормових коренеплодів

Стосовно удосконалення процесу документування основним напрямом його є розробка рекомендацій з документування нетипових операцій та удосконалення існуючих документальних форм.

Література.

1. Башинський О. Бухгалтерський облік оприбуткування та списання зерна / О. Башинський // Все про бухгалтерський облік. – 2008. – № 16. – С. 44.
2. Белова І.М. Обліково-аналітичне забезпечення виробництва продукції рослинництва: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» (за видами економічної діяльності) / І. М. Белова. – К., 2012. – 260 с.
3. Бондур Т. О. Суть біологічних активів та облік їх виробництва у рослинництві / Т. О. Бондур // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 1 – С. 91-95.
4. Інструкція № 269-1 «Інструкція по обліку продукції та матеріалів в сільськогосподарських підприємствах», затверджена Міністерством сільського господарства СРСР від 15 липня 1980 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
5. Малюга Н. Первинні документи та вимоги до їх складання : облік в сільському господарстві / Н. Малюга // Баланс-Агро. – 2006. – № 5. – С. 17-18.
6. Методичні рекомендації з організації обліку біологічних активів і сільськогосподарської продукції за ринковою (справедливою) вартістю / [В. М. Жук, Ю. С. Рудченко, Б. С. Гузар та ін.] ; під ред. В. М. Жука // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 1. – С. 5-22.

7. Облік сільськогосподарської діяльності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл., які навч. за освіт.-проф. програмою бакалавра зі спец. «Облік і аудит»] / [Лузан Ю. Я., Жук В. М., Гаврилюк В. М., та ін.]. – К. : Юр-Агро-Веста, 2007. – 368 с.

8. Рябенко Р. Збираємо урожай: узагальнення даних з обліку сільськогосподарської продукції / Р. Рябенко // Баланс – Агро. – 2010. – № 14. – С. 17.

АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ

**ПОРИВАЄВА Д.Ю.*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Серед світових виробників Україна посідає друге-третє місце за валовим збором насіння соняшнику. Упродовж останніх трьох років у країні виробляється 4,3-5,3 млн. т насіння. При цьому частка переробки соняшнику становить близько 98 % олійної сировини. При переробці насіння на олію, одержують макуху або шрот, які є цінним концентрованим кормом з вмістом білка 35-36% [2, с. 108].

Підвищення рівня урожайності соняшнику в значній мірі залежить від раціонального розміщення та раціональної концентрації його посівів в районах з найсприятливішими умовами вирощування. Найбільші площі посівів зосереджені в Дніпропетровській (558,1 тис. га у 2014 р.), Запорізькій (578,9 тис. га), Кіровоградській (544,8 тис. га), Миколаївській (459,1 тис. га) та Харківській областях (429,4 тис. га) [2, с. 107].

Загалом, можна сказати, що ефективність виробництва – складна економічна категорія, в якій відображується дія об'єктивних економічних законів. Більшість економістів вважає, що ефективність виробництва є формою відображення своєї мети. Поширене визначення критерію ефективності – збільшення продукції і доходу при найменших витратах. Конкретизуючи його, можна стверджувати, що всі удосконалення в організації виробництва в підсумку мають одну мету – зростання власного доходу і покращання умов життя працівників [3].

* Науковий керівник – Артеменко О.О., к.е.н., доцент